

VIVAT, ACADEMIA!

(Про святкування 75-річчя від дня заснування

Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка)

1 жовтня у приміщенні Львівського обласного академічного музично-драматичного театру ім. Ю. Дрогобича з нагоди 75-річчя від дня заснування Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка відбулись урочисте засідання вченої ради університету та святковий концерт.

Розпочався вечір величними виконаннями гімну університету. Почесну місію внесення прапору нашого вишу доручили директорів інституту фізики, математики, економіки та інноваційних технологій професорові Василю Бойчуку зі своїми учнями. Відкрила вчену раду ректор, професор, доктор філософських наук Надія Скотна, котра виголосила вітальне слово. Згодом, присутні в залі хвилиною мовчання вшанували пам'ять тих працівників університету, хто не дожив до урочистого ювілейного дня... Виступив і ровесник університету, його почесний професор (звання було вручено на ювілейній вченій раді) Юрій Кишакевич, який розповів про історію та розвиток вишу. Під час засідання ювілейної вченої ради чимало з присутніх отримали різного роду відзнаки – дипломи, грамоти, подяки, грошові премії від ректорату, обласних державної адміністрації та ради, від Академії педагогічних наук.

До привітань Дрогобицькому державному університетові та його колективу долучилися й численні гості. З вітальними словами до присутніх звернулися: Преосвященніший Владика Ярослав Приріз; єпископ Самбірсько-Дрогобицький української греко-католицької церкви, владика Яків; архієпископ Самбірський і Дрогобицький, протоієрей Михайло Бачинський; отець-капелан Олег Кекош; консул Республіки Польща у Львові Владзімеж Сульгостовський; заступник голови Львівської обласної державної адміністрації з гуманітарних питань Юрій Підлісний; голова постійної комісії з питань бюджету, соціально-економічного розвитку та комунальної власності Львівської обласної ради, депутат Львівської обласної Ради Ярослав Качмар; начальник відділу координації діяльності Вищих навчальних закладів і науки департаменту освіти і науки Львівської обласної державної адміністрації Любов Хомин; академік академії педагогічних наук України, доктор педагогічних наук, професор, Микола Євтух (нагородив низку викладачів нашого університету золотою медаллю АПН "Костянтин Ушинський"); професор, доктор габілітований, доктор honoris causa Анджей Криноский; ректор Полонійної академії в Ченстохові, доктор honoris causa, голова фонду "Спільне коріння", Посол Сейму Республіки Польща Збігнев Войцеховський;

професор, доктор габілітований, доктор honoris causa Петер Штегер із Педагогічної академії Інсбрукського університету (Австрія); професор, доктор габілітований Анна Каньос; завідувач кафедри соціальної роботи університету Марії Кюрі-Скłodовської, професор, доктор габілітований Малгожата Кусьпіт; заступник декана факультету педагогіки та психології Університету Марії Кюрі-Скłodовської, проректор національного університету "Львівська політехніка" Роман Корж; проректор Львівського національного лісотехнічного університету Юрій Цинтилюк; завідувач кафедри дизайну Львівського національного лісотехнічного університету Володимир Прусак; проректор Львівського державного університету безпеки життєдіяльності Тарас Рак; голова Львівської обласної організації профспілки працівників освіти і науки України Марія Яцейко; Надзвичайний і Повноважний Посланник, випускник університету Василь Кирилич; секретар міської Ради, секретар Дрогобицької міської ради, виконував обов'язки голови міста Тарас Метик; помічник народного депутата Богдана Матківського Ольга Головкевич; директор музею "Дрогобиччина" Алла Гладун; директор механіко-технологічного коледжу Богдан Звір; директор коледжу нафти і газу, колишній багатолітній декан факультету менеджменту Мирон Баба'як; директор політехнічного ліцею Володимир Ткач; голова Дрогобицької РДА Максим Лісогор; заступник командира Дрогобицької військової частини, підполковник Андрій Шубеничев; начальник Дрогобицького районного відділу управління державної служби надзвичайних ситуацій Роман Святин; виконував обов'язки директора музичного училища імені Барвінського Юрій Чумак, інші гості...

Завершилися святкування концертом найкращих колективів та виконавців інституту музичного мистецтва нашого університету. Підготували концерт директор інституту музичного мистецтва, заслужений працівник культури Степан Дацюк, доцент кафедри методики музичного виховання та диригування Юрій Довбуш і начальник виховного відділу Михайло Сипа. Ведучі вечора: доцент кафедри філологічних дисциплін та методику їх викладання у початковій школі Віра Котович та старший викладач психології соціально-гуманітарного факультету Андрій Зимянський.

РЕДАКЦІЯ

ВІТАЄМО ІЗ ЗАХИСТОМ!

Аспіранта кафедри методики трудового і професійного навчання та ДУМ

Марію Юрївну Скварок

із успішним захистом дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Науковий керівник – проф. Л.В. Оршанський.

Викладача кафедри інформатики та обчислювальної математики

Уляну Петрівну Козум

із успішним захистом дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Науковий керівник – М.П. Шишкіна (м. Київ).

ПРИСВОЄННЯ ВЧЕНИХ ЗВАНЬ

29 вересня 2015 р. рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України присвоєно вчені звання науково-педагогічним працівникам нашого університету:

Вікторії Володимирівні Дуркалевич – доцента кафедри мовної та міжкультурної комунікації;

Світлані Володимирівні Кишакевич – доцента кафедри народних музичних інструментів та вокалу;

Оксані Мирославівні Попівняк – доцента кафедри теоретичної та прикладної економіки.

15 жовтня 2015 р. рішенням вченої ради університету академіку Національної академії педагогічних наук України, професору, доктору педагогічних наук **Миколі Борисовичу Євтуху** присвоєно звання почесного доктора (honoris causa) Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка

Конференція Європейської асоціації дослідників освіти EERA-ECER-2015

8 – 11 вересня проф. кафедри правознавства, соціології та політології С. Щудло узяла участь у найбільш представницькій у Європі конференції дослідників освіти "EERA – ECER – 2015", що відбулася в Університеті Корвіна (Будапешт, Угорщина). За результатами переговорів українських науковців-учасників конференції з Президентом та керівництвом EERA Україна отримала статус країни-кандидата на членство у EERA, а Дрогобицький університет – право стати осередком розбудови асоціації дослідників освіти.

Міжнародна наукова конференція "На пограниччі культур та народів. Культура – мистецтво – освіта"

24 – 26 вересня відбулася Міжнародна наукова конференція "На пограниччі культур та народів". Культура – мистецтво – освіта", організована Державною вищою професійною школою ім. Яна Гродка у Санокі (Польща). Офіційний партнер з українського боку – Полоністичний науково-інформаційний центр ім. Ігоря Менька Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка. У конференції взяли участь викладачі нашого університету: професор С. Щудло ("Можливості та перешкоди для молоді із західних теренів України у рамках освітньої реформи"); професор О. Квас ("Фундація графа Станіслава Скарба у контексті пограниччя культур та народів"); доцент В. Меньок ("Формування української рецепції Бруно Шульца як засіб культурної едукції") та мгр. М. Каралос ("Музичні події Міжнародного Фестивалю Бруно Шульца у Дрогобичі: практика міжкультурного діалогу").

“ДЕНЬ ПЕРШОКУРСНИКА”

У новий навчальний рік із яскравими та креативними ідеями крокує профком студентів та студентське самоврядування нашого університету. З метою ознайомлення з роботою відділів університету, наданням інформації про роботу студентських організацій та презентації основних студентських заходів університету 6 жовтня в Народному домі ім. І. Франка відбулася пізнавально-розважальна програма “День першокурсника”.

Студенти перших курсів усіх інститутів та факультетів заповнили зал в очікуванні чогось, що зробить їхнє життя у Франківському університеті веселим та незабутнім. Спеціально для студентів I курсу профком студентів підготував фільм “Перший раз

на перший курс”. Переглянувши його, студенти зрозуміли де і яким чином вони можуть вирішити свої проблеми, як потрапити до ректора та проректорів нашого університету, навчально-методичного і виховного відділів, бухгалтерії та відділу кадрів, юрисконсульта, канцелярії, профкому студентів.

Теплі та підбадьорюючі слова прозвучали від проректора з наукової роботи Миколи Пантюка. Голова профкому студентів Ігор Гівчак, розповівши про діяльність первинної профспілкової організації, представив голів профбюро інститутів та факультетів. Із вітальним словом виступив голова ради студентського самоврядування Ігор Ільницький, також ознайомивши

публіку зі студентським активом.

Чудовий настрій був гарантований, оскільки святкова атмосфера вдало підтримувалася ведучими заходу, студенткою інституту іноземних мов Софією Савчин та Віктором Наумяком, студентом інституту фізики, математики, інформатики та інноваційних технологій. Для першокурсників виступали студенти II курсу інституту іноземних мов – минулорічні переможці конкурсу-огляду художньої самодіяльності “Дебют”. Співала переможниця конкурсу естрадної пісні “ШАНС – 2015”, студентка факультету початкової та мистецької освіти Анна-Марія Василенко. Підтвердили почесне звання чемпіонів 23 фестивалю КВН хлопці та дівчата з команди “Галюцинації” соціально-гуманітарного факультету. Також викликали чимало овацій виступи вокально-хореографічного ансамблю “Пролісок”.

Для першокурсників було проведено відеопрезентацію основних студентських заходів в університеті.

Студентське життя готує ще чимало сюрпризів. Тож профком студентів бажає першокурсникам наснаги, згуртованості та активної життєвої позиції!

Ірина БУЧКОВСЬКА,
голова профбюро історичного ф-ту

“КОЗАЦЬКІ ЗАБАВИ – 2015”

8 жовтня кафедрою фізичного виховання та профкомом студентів було організовано і проведено щорічні загальноуніверситетські змагання “Козацькі забави”, які присвячувалися 75-ій річниці від дня створення університету та Дню українського козацтва. Мета заходу – пропаганда здорового способу життя, по-

глиблення знань про традиційні свята українців, звичаї, обряди та забави. Учасників перевіряли на кмітливість, спритність, а також фізичну підготовку. Таким чином виховується сильна та смілива нація. Змагання проводилися на спортивному майданчику гуртожитку №1. Профком студентів пригостив учасників та гостей змагань смачним козацьким кулішем. “Козацькі забави” пройшли в дружній та теплій атмосфері. І місце в змаганнях зайняла команда історичного факультету, друзими були представники ІФМЕІТ. ІІ місце зайняла команда біологічного факультету. Студенти мали можливість позмагатися і подивитися на інших, цікаво провести час. Усі команди показали не тільки свою фізичну підготовку, а й художню майстерність. Студенти із задоволенням співали,

танцювали і доводили, що вони козацького роду. Організатори заходу нагородили учасників змагань грамотами і цінними подарунками. Бажаємо подальшого духовного та фізичного розвитку всім учасникам та вболівальникам змагань.

Ірина БУЧКОВСЬКА,
голова профбюро історичного ф-ту

“МОЛОДИ, КРАСИВИ, НЕПЕРЕДБАЧУВАНІ ТА ЯСКРАВИ!”

Саме під таким гаслом 7 жовтня пройшов “Дебют першокурсників” в інституті іноземних мов. Традиційний конкурс-огляд художньої самодіяльності зібрав молодь у стінах аудиторії № 102.

Студентське самоврядування та профком студентів спільно з деканатом ІМ знову довели, що інститут іноземних мов має таланти і може ними вразити широкий загал. Веселі жарти, яскраві образи, талановиті студенти – саме так запам’ятовується свято “Дебют”.

“Ми надзвичайно раді, що традиція проведення “Дебюту” знаходить своє майбутнє у сьогоденні, – коментує голова студентського деканату ІМ Лідія Жугта. – І безмежно приємно бачити, що студенти нашого інституту талановиті не тільки в навчанні”.

На розсуд журі було представлено 7 виступів академічних груп I курсу. Юні студенти англійської, французької, німецької філології та відділення перекладу порадували переповнений зал глядачів

декламацією поезій, виконанням пісень іноземними й рідною мовами, класичних і сучасних танців, грою на різних музичних інструментах, гумористичними постановками на студентську та суспільно-політичну тематику. Аудиторія радо вітала й наших почесних гостей – команду КВН ІФМЕІТу “3D”.

На завершення свята журі винесло свій вердикт. Були визначені переможці у трьох номінаціях. За “Найкращу декламацію” була нагороджена Соломія Стецик (ПАН-17), “Найкраще виконання пісні” – дует Світлани Курило та Ірини Антонів (АФ-13), а “Найкращим актором” став Едуард Купчинський (АП-14). Призові місця посіли: I місце – група АН-11; II місце – група АП-14; III місце – група АН-12.

“Виступи усіх груп були гідними й оригінальними, і хоч свято закінчилось, “Дебют” виконав свою основну мету – згуртував і здружив студентів-першокурсників задля нових звершень на спільній студентській стежі”, – підсумував у вітальній промові заступник директора з виховної роботи доц. О.А. Радченко. Тож побажаємо першокурсникам ІМ натхнення, креативу та перемоги на загальноуніверситетському “Дебюті”!

Олена МЯЛО,
голова профбюро інституту іноземних мов

ТІРОЛЬСЬКИЙ ДУХ У НОВІТНІЙ ІСТОРІЇ ДРОГОБИЧА

В останні дні вересня Дрогобич знову став осередком міжнародних взаємодій – тут відбулися вже традиційні Дні Австрії, організовані Австрійською бібліотекою спільно з Дрогобицьким державним педагогічним університетом імені Івана Франка. Програма цього річного IV Міжнародного форуму, який мав на меті “звести воєдино тірольські Альпи й українські Карпати”, вражала різноманітністю дипломатичних, культурних і наукових подій.

Розпочалися Дні Австрії 28 вересня урочистим засіданням вченої ради університету у мармуровій залі міської ратуші. Численних закордонних гостей на дрогибицькій землі привітала ректор проф. Надія Скотна, котра акцентувала на давній і плідній співпраці нашого вишу з науковими й навчальними установами Австрійської Республіки. Про славне минуле Франкової землі у його дотуку до історії Австрії, а також про досягнення сучасної й перспективи майбутньої кооперації Дрогобиччини з провідною країною ЄС у науковій, культурній та економічній площинах мовили у своїх виступах, зокрема, Посол Республіки Австрія в Україні маг. Герміне Поппеллер, представник магістрату м. Відень маг. Томас Реш, керівник відділу міжнародних зв'язків Інсбрукського університету д-р Барбара Тассер, Почесні консули Ярослав Наконечний і Сергій Осачук, в.о. міського голови Тарас Метик. Завершилось інавгураційне засідання врученням диплому “Почесний доктор ДДПУ ім. Івана Франка” радникові австрійського уряду, екс-керівникові Австрійських бібліотек за кордоном Крістіні Доллінгер, котра присутньо прилучилася до відкриття й розширення фондів Австрійської бібліотеки у Дрогобичі.

Ретро- і перспективи транскордонної співпраці були предметом обговорення на ще двох офіційних заходах: дискусії за круглим столом дипломатичних представників і громадських діячів Австрійської Республіки з очільниками міської ради на тему “Дрогобич на шляху австрійсько-українського партнерства міст” та обміні досвідом між навчальними закладами-партнерами Дрогобицьким педагогічним ліцеєм та гімназією м. Адмонт.

Прологом до тижневих дебатів українських й австрійських науковців стала цікава культурологічна дискусія з львівським публіцистом Юрком Прохаськом “Старий і новий міф Галичини: ідентичні та амбівалентні погляди австрійців та українців на історичну і культурологічну проблему”, яка викликала жваве обговорення серед учасників і гостей форуму.

Стрижневою науковою подією Днів австрійської культури став науково-практичний семінар “Регіони транзиту: історія і культура Тіролю та Карпат”, секційні засідання якого тривали протягом трьох

днів в інституті іноземних мов. Тут професійна дискусія поєднала провідних філологів, культурологів, істориків і педагогів з Австрії, Німеччини, Польщі та українських партнерів Австрійської бібліотеки з Києва, Харкова, Одеси, Кіровограда, Кременця, Чернівців, Івано-Франківська, Львова. Тематична палітра доповідей справді вражала: літературна творчість тірольців, галичан і буковинців, періодичні видання пограниччя, сценічний світ Дрогобича й Інсбрука, культурний топос й історія прикарпатського регіону доби Австро-Угорщини, проблеми релігійної освіти і міграції тощо.

Особливою перлиною наукових зустрічей можна вважати круглий стіл з проблем розвитку новітньої освіти на тему “Виховання, раціональність і влада. Критика виховання Зіґфріда Бернфельда та її сучасний стан” за участю відомих педагогів Австрії (проф. Йозефа Айгнера, Петера Штегера (Інсбрукський університет) і нашої alma mater проф. Надії Скотної, Омеляна Вишневецького, Володимира Кемія, Олени Невмержицької. Дискусія за круглим столом завершилась презентацією книги австрійського педагога початку ХХ ст. Зіґфріда Бернфельда “Сізіф, або Межі виховання”, яка, до речі, цього року вперше побачила світ українською мовою у перекладі наших викладачів доц. Ярослава Лопушанського і маг. Наталії Дашко в рамках спільного наукового і перекладацького проекту між Інсбрукським та Дрогобицьким університетами.

Паралельно до роботи семінару проходили лінгвокраїнознавчі колоквиуми “Культура і традиції пограниччя: Тіроль – Форарльберґ” (модератор – маг. Тобіас Фогель, лектор Австрійської служби академічних обмінів) та “Далеко від Європи – Тіроль без маски” (маг. Вера Фабер, Віденський університет), які знайомили студентів і вчителів німецької мови з самобутністю культурного життя тірольської землі. А керівник відділу міжнародних зв'язків Віденського педагогічного інституту д-р Томас Бауер прочитав для студентів інституту іноземних мов лекцію на актуальну тему “Програма академічної мобільності Erasmus+ та можливості працевлаштування студентів”.

Засідання теоретичного й прикладного спрямування вдало переплітались із літературними читаннями (тірольський письменник Бернд Шухтер озвучив пасажі зі своїх книжок “Інсбрук на узбіччі” і “Теплі вітряні дні”), художніми дискусіями “Сусідство культур” (за участю письменників і публіцистів Лойце Візера, Лариси Цибенко, Юрка Прохаська, Маріо Ротта та Крістофа Гакера), демонстрацією фільму “Кулінарна подорож Австрією” та майстер-класом із приготування тірольсь-

ких книдлів та наступною їх дегустацією з українським пивом і тірольським шнапсом тощо.

Своєрідною кульмінацією об'ємної культурної програми стала унікальна для нашого краю подія – спільний вступ виконавців альпійського йодлю дуету з Тіролю “Schwaizer Zwoag'sang” і дрогибицького ансамблю інструментальної музики “Намисто” на сцені Львівського муздрамтеатру ім. Юрія Дрогобича. У формі йодлю Марта і Райнгард Швайцери оспівували тірольський край, звеличували свою батьківщину та оповідали багатовисильну публіці свою майже півстолітню історію кохання.

На завершення триденного дрогибицького етапу Днів австрійської культури наші іноземні гості мали змогу особисто ознайомитись з історико-культурними пам'ятками, традиціями і побутом Галичини, здійснивши екскурсії самим 924-літнім Дрогобичем (особливі враження залишило відвідання Дрогобицького солеварного заводу – найстарішого постійно діючого підприємства України, а також дерев'яної церкви св. Юра, нещодавно включеної до культурної спадщини ЮНЕСКО), та його славними сусідами – Трускавцем, Стриєм і Бориславом.

Уже перший день жовтня учасники міжнародного форуму провели у готельно-відпочинковому комплексі “Таор-Карпати” поблизу смт. Східниця, на базі якого відбувся науковий семінар “Австрійсько-українські літературні, мовні і культурні взаємини” та презентація нових книжкових видань “Австрійська література в Україні” (антології, монографії, перекладацькі проекти науковців із Дрогобича, Чернівців і Києва).

Реалізуючи на практиці гасло цього річних Днів Австрії, закордонні гості й учасники з інших міст здійснили дводенну культурну подорож на Гуцульщину (Яремче, Ворохта, Верховина, Криворівня, Косівщина, Коломия). Ця науково-етнографічна екскурсія стала одним із кульмінаційних моментів австрійсько-українського форуму. У численних відвідинах музеїв та історико-архітектурних пам'яток, як наприклад, історико-краєзнавчий музей “Гуцульщина”, музей народних інструментів Романа Кумлика, будинок-музей фільму “Тіні забутих предків” у Верховині, літературно-меморіальний музей Івана Франка, церква Різдва Пресвятої Богородиці, музей “Хага-Гражда” у Криворівні, Музей писанки та музей народного мистецтва Гуцульщини і Покуття в Коломиї, гостювання у гуцульській родині тощо всі учасники подорожі відчували автентичну культуру і побут карпатського краю, наповнивши своє перебування в Україні незабутніми враженнями й приємними емоціями.

Підсумовуючи результати IV Днів австрійської культури і відзначаючи їх беззаперечний успіх, висловлюємо щире вдячність їх безпосередньому організатору – колективу Австрійської бібліотеки, а також усім викладачам і студентам нашої alma mater, котрі долучилися до реалізації цього транскордонного проекту. Дякуючи усім учасникам міжнародного форуму, вельми сподіваємось на нову незабутню зустріч у Дрогобичі у квітні 2017 р. на ювілейних V Днях Австрії.

Ярослав ЛОПУШАНСЬКИЙ,
директор Австрійської бібліотеки,
доцент;

Олег РАДЧЕНКО,
заступник директора інституту
іноземних мов, доцент

НАУКОВЕЦЬ НАШОГО УНІВЕРСИТЕТУ – У СОТНІ НАЙКРАЩИХ КАНДИДАТІВ НАУК 2015 РОКУ

Два рази в рік комісія Фонду стипендій Австрійської Республіки оголошує відкритий конкурс для кандидатів з усього світу для проведення досліджень в установах Австрії за різними напрямками (медицина, ветеринарна медицина, сільське і лісове господарство, теологія, природничі науки, технічні науки, гуманітарні та соціальні науки, економічні науки, образотворче мистецтво) і відбирає 100 найкращих.

У 2015 р. серед них і молодий науковець нашого університету, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти нашого університету Ореста Карпенко, яка неодноразово отримувала можливість студію-

вати в країнах Європи. І цього року її проєкт наукового дослідження заслужив на увагу високої комісії – пощастило отримати стипендію уряду Австрії для молодих кандидатів наук. Розробка такої наукової програми передбачає самостійний пошук зацікавленого у науковій розробці університету, наукового керівника. Відгукнувся на запит Університет ім. Леопольда Францеса у м. Інсбрук, який зобов'язався фінансувати стипендіальну програму та усі види наукової діяльності (участь у наукових конференціях, семінарах, видання наукових статей, збірників наукових праць), а також забезпечуватиме сприятливі умови для ознайомлення з культурно-

історичною спадщиною Австрії.

В Орести Карпенко – це уже шоста міжнародна стипендія для виконання наукового дослідження. І кожна з них дає новий поштовх для продовження вивчення обраної тематики, всебічне проведення дослідження з порівняльної педагогіки, відкриває нові перспективи. Сподіваємося, що і ця стипендія принесе нові наукові плоди, дасть змогу реалізувати запланований науковий проєкт, стане підґрунтям для подальшої наукової діяльності. А вже міжнародне визнання (стипендія чи грант) – неоціненний досвід та цікаві знайомства, які необхідні кожному науковцю.

Бажаємо успіхів нашій колезі й усім молодим науковцям нашого університету!
Надія ДУДНИК,
кандидат педагогічних наук, доцент,
заступник декана з наукової роботи
і міжнародної співпраці

СТАЖУВАННЯ ПЕДАГОГІВ ІЗ ПОЛЬЩІ У РАМКАХ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ

Початок 2015/6 н.р. досить насичений різноманітними подіями. Серед них – стажування науковців з Університету Марії Кюрі-Склодовської на кафедрі загальної педагогіки та дошкільної освіти. Відповідно до підписаної угоди між нашим університетом та Університетом Марії Кюрі-Склодовської (Люблін, Польща), уже другий рік триває стажування науковців обох вишів.

У рамках традиційного обміну педагогічним досвідом із польськими партнерами у вересні стажування проходять Рената Беднаж-Гжибек, доктор, ад'юнкт кафедри історії виховання та порівняльної педагогіки і Мажена Окраса, доктор, ад'юнкт кафедри міжкультурної освіти. Польські колеги ознайомилися з методикою проведення лекційних та семінарських занять у нашому університеті, відвідали заняття, спілкувалися з викладачами та студентами. Відзначили для себе працьовитість наших студентів, їх прагнення до пізнання та експериментування. Науковці провели

тиждень освітньої діяльності зі студентами та викладачами нашого вузу, відвідали освітні заклади Дрогобича.

Співпраця з педагогами Університету Марії Кюрі-Склодовської й педагогами кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти триває декілька років. Поширеними є проведення наукових конференцій, стажування викладачів, виконання наукових проєктів, підготовка збірників наукових праць за спільною редакцією, публікація наукових статей та монографій, обмін студентами тощо.

У рамках діяльності створеної нещодавно лабораторії педагогічної творчості цьогоорічна програма стажування передбачає проведення низки навчально-методичних заходів: круглий стіл із викладачами кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти, заняття-диспут “Проблеми виховання дітей в освіті України та Польщі” зі студентами-магістрами, співбесіди з вчителями та адміністрацією неділь-

ної польської школи у м. Дрогобич щодо організації та ефективності проведення навчальних занять. Окрім цього, ознайомлення з науково-методичною літературою наукової бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка, фондами ЦДІА у Львові. До програми стажування входить красознавча екскурсія “Вулицями старого Львова”.

Проєктом подальшої спільної діяльності є ознайомлення з науково-методичною літературою з проблем навчання та виховання, використання елементів інноватики в педагогічній діяльності, проведення спільної навчальної роботи зі студентами нашого університету.

Науково-практична діяльність науковців продовжується. Ми очікуємо на педагогів-андрагогів та психологів з Університету Марії Кюрі-Склодовської, програма яких передбачає також низку цікавих заходів.

Марія ЧЕПІЛЬ,
доктор педагогічних наук, професор,
зав. кафедри загальної педагогіки
та дошкільної освіти

НАШ ДОСВІД ЗАЦІКАВИВ НАУКОВЦІВ ІЗ ПОЛЬЩІ ТА АВСТРІЇ

Уже не вперше кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти запрошує до обміну досвідом науковців із Польщі. У жовтні цього року проходили стажування Малгожата Кусьпіт, доктор, ад'юнкт, заступник декана факультету педагогіки і психології Університету Марії Кюрі-Склодовської та Анна Каньос, доктор габлітована, професор надзвичайний, завідувач кафедри соціальної роботи цього ж університету. Польські колеги були присутні під час організації та проведення лекційних та семінарських занять із використанням інноваційних методик студентів спеціальності “Дошкільна освіта”, провели відкриті диспути зі студентами з проблем розвитку освіти в Україні та Польщі, ознайомилися з роботою спеціальних освітніх

закладів Дрогобича, Трускавця, Стебника, взяли участь у святковій академії “Веселковий світ дитинства” та вітальній церемонії, присвяченій 75-річчю заснування нашого університету.

Практичною та цікавою для власного досвіду їм вдалося презентація доробку кращих педагогів Дрогобича під час проведення майстер-класів на святковій академії: “Квілінг – цікаво, корисно, доступно”, “Іграшка “лялька-мотанка” як вид народної ужиткової творчості”, “Нетрадиційні техніки малювання”, “Ознайомлення з українським живописом”, “Конструювання з паперу: техніка оригамі” Відзначили для себе поєднання теорії і практики у підготовці майбутніх фахівців для дошкільної галузі, прагнення наших студентів до вдосконалення та здобуття нового досвіду.

Двотижнева освітня діяльність польських колег дала можливість зануритися у академічне життя нашого університету, пізнати особливості організації взаємодії студентів та викладачів, громади міста та досвідчених педагогів-практиків. Польські педагоги відзначили як цінний досвід методи практичної підготовки майбутніх фахівців для сфери дошкільної освіти у нашому університеті, тісну співпрацю науковців і практиків нашого регіону заради

майбутнього розвитку дошкільної освіти.

Польські колеги та професор Й. Айгнер, директор Інституту психосоціальної інтервенції та комунікативних досліджень Університету в Інсбруку, взяли активну участь у роботі круглого столу “Актуальні проблеми підготовки педагогічних кадрів для дошкільних установ”. Під час дискусії виникло чимало пропозицій щодо поширення та популяризації діяльності українських педагогів-дошкільників. Для презентації досвіду роботи науковців нашого університету до Інсбрука запросили доцента кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти О. Карпенко, яка отримує сьогодні стипендію уряду Австрії для молодих кандидатів наук у цьому навчальному закладі.

Сподіваємося, що спільними зусиллями будемо творити добро для майбутнього нашого університету та освіти загалом!

Надія ДУДНИК,
доцент, заступник декана з наукової
роботи та міжнародної співпраці

ОБГОВОРЮЄМО ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІВ ДО ВИХОВНОЇ РОБОТИ

7 вересня лабораторія педагогічної творчості провела науково-практичний семінар на тему "Підготовка педагогів до виховної роботи в Україні та Польщі". У роботі семінару взяли участь професорсько-викладацький склад кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти, магістри, науковці Університету Марії Кюрі-Скłodовської (Люблін, Польща): Рената Беднаж-Гжибек (доктор, ад'юнкт кафедри історії виховання та порівняльної педагогіки) і Мажена Окраса (доктор, ад'юнкт кафедри міжкультурної освіти).

У межах семінару відбувся обмін думками щодо підготовки студентів в українських і польських університетах. Професор М.Чепіль висвітлювала закономірності навчання та виховання студентів, їх наукову і професійну підготовку як фахівців, відповідно до сучасних вимог Української держави, привернула увагу до розробки нових педагогічних технологій. Усвідомлення проблем школи та учня постійно потребує нових підходів до розуміння суті професійної індивідуальності вчителя, психолого-педагогічних умов її становлення. Необхідно розвивати в майбутнього вчителя прагнення і потребу усвідомити свою особистісну та професійну сутність, місце і призначення в шкільному організмі, що розвивається, готовність до безперервного професійного самовдосконалення. Вчитель сьогодні повинен мати

право і бути здатним на власну думку та творчу діяльність. Увесь процес його професійно-педагогічної підготовки має здійснюватися таким чином (у змістовому, цілемотиваційному, технологічному плані), щоб індивідуальна професійна сутність майбутнього вчителя стала однією з найважливіших його цінностей. Перспектива належить системі "дитина – технологія – педагог", за якої педагог перетворюється на "педагога – методолога, технолога", а дитина стає активним учасником навчально-виховного процесу.

Доцент Н. Дудник розкрила важливість проблеми ведення дискусії на семінарських заняттях, проаналізувала відкриту лекцію доц. О. Карпенко, в якій розподіл різних форм комунікаційної роботи не обмежив висвітлення загального обсягу навчального матеріалу, наголосила на необхідності впровадження у навчально-виховний процес інноваційних методик.

Особливу увагу акцентовано на підготовку до виховної роботи в аудиторний та позааудиторний час, організацію і проходження практики (проф. О. Кобрій, доц. О. Карпенко, доц. А. Федорович).

М. Окраса поділилася науковими здобутками проведення практики студентів у Польщі і зазначила, що керівниками практики є методи, які активно супроводжують молодого наставника, постійно перебувають зі студентами в освітніх

закладах, присутні упродовж дня на заняттях, надають методичну і консультативну допомогу студенту у підготовці та проведенні занять, уроків тощо. Щоденна тривалість практики складає 7 – 8 годин.

Значне зацікавлення студентів і викладачів викликали проблеми освітньої інноватики у практичній та науковій площині. Польські колеги поділилися методикою проведення семінарських занять у малих групах із традиційним активним використанням технічних засобів, було представлено метод проблемного навчання, у процесі якого педагог переходить на другий план, а студенти самостійно визначають, що вони засвоїли за допомогою наукової літератури, домашньої підготовки, виокремлюють невідоме або суперечливе і проєктують діяльність на занятті. Педагог спостерігає навчальну діяльність, заохочує, слідує за часом, підсумовує заняття. Студенти мають час поставити запитання й отримати на них відповіді.

Такий обмін досвідом збагатив присутніх знаннями та надихнув до подальших наукових експериментів.

Надія ДУДНИК,
кандидат педагогічних наук, доцент,
зав. лабораторією педагогічної творчості

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СЕМІНАР "ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ РОБОТИ У СУЧАСНИХ ДНЗ"

9 жовтня кафедрою загальної педагогіки та дошкільної освіти, лабораторією педагогічної творчості Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка за сприяння відділу освіти виконавчого комітету Самбірської міської ради на базі дошкільного навчального закладу № 13 "Казка" міста Самбір було проведено науково-методичний семінар

"Інноваційні технології фізкультурно-оздоровчої роботи у сучасних ДНЗ".

Порядок роботи семінару передбачав обмін передовим педагогічним досвідом, майстер-класи, презентацію навчально-методичної літератури.

У роботі взяли участь викладачі університету: М.М. Чепіль, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти; Н.З. Дудник, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач лабораторії педагогічної творчості; Ю.Л. Калічак, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти; також працівники ДНЗ № 13 "Казка", зокрема: завідувач Н.М. Хом'як, вихователі-методисти – Н.В. Бригінець, К.М. Поцілуйко, Л.А. Калініна.

Особливо багато інформації та вражень почерпнули студенти академічних груп ДО-24 та ДО-25 спеціальності "Дошкільна освіта" соціально-гуманітарного факультету

нашого університету. Вони мали можливість спостерігати різні форми, в тому числі й інноваційні, фізкультурно-оздоровчої роботи в умовах сучасного дошкільного навчального закладу, а також безпосередньо поспілкуватися із дошкільниками різних вікових груп. Обговорення та демонстрація передових методик у галузі фізичного виховання дітей дошкільного віку залишило, без сумнівів, глибокий відбиток у свідомості майбутніх вихователів.

Висловлюємо слова щирої подяки завідувачу ДНЗ № 13 "Казка" Н.М. Хом'яку та педагогічному колективу за можливість спільного проведення науково-методичного семінару. Плідна співпраця науковців-теоретиків із педагогами-практиками, надіємось, стане традиційною і матиме продовження у майбутньому.

Юрій КАЛІЧАК,
кандидат педагогічних наук,
доцент

VI УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ НАУКОВИЙ ФОРУМ

14 – 16 вересня науковці нашого університету взяли участь у VI Українсько-польському науковому форумі "Освіта для сучасності", організаторами якого були Національна академія педагогічних наук України, Національний педагогічний університет ім. М. Драгоманова, Комітет педагогічних наук Польської академії наук, Наукове товариство "Польща – Україна", Асоціація ректорів педагогічних університетів Європи. Учасниками форуму були ректор ДДПУ ім. І. Франка, проф. Н.Скотна, завідувач кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти, проф. М. Чепіль, доцент цієї ж кафедри О. Карпенко.

Форум розпочав роботу з акції ушанування пам'яті загиблих під час Революції Гідності 2014 р. Під час форуму відбулися пленарні та секційні засідання, пресконференція для українських журналістів.

Модератором першої секції "Філософія освіти і порівняльна педагогіка в умовах

глобалазаційних процесів" була проф. Н. Скотна і проф. Р. Півоварскі з Академії спеціальної педагогіки у Варшаві. Йшлося про педагогічну парадигму сучасного виховання молоді (проф. Н. Скотна), глобалізацію та регіоналізм як провідні чинники розвитку вищої освіти (проф. М. Чепіль) та ін. Обговорення актуальних проблем освіти відбувалося у секціях: "Дидактичні засади розвитку загальної середньої і вищої освіти", "Сучасні проблеми педевології", "Професійна педагогіка і педагогіка праці", "Інформаційно-комунікаційні технології в освіті", "Гуманістична педагогіка в умовах євроінтеграційних процесів". У IV секції "Професійна педагогіка і педагогіка праці" доц. О. Карпенко та ад'юнкт Й. Вежейська представили результати спільного наукового дослідження "Цінності праці у свідомості польських та українських студентів".

На форумі достойно продовжено традиції попередніх зустрічей і започатковану тоді наукову співпрацю між українськими і польськими науковцями, а головне, чого вдалося досягти вчнем на VI Українсько-польському форумі "Освіта для сучасності" – дати відповіді на запити української освіти в контексті євроінтеграційних процесів і того, що відбувається в Україні сьогодні.

До початку роботи форуму опубліковано два томи збірника наукових праць "Освіта для сучасності" (кожен обсягом 32 ум.-дрк. арк.), бібліографічний покажчик "Освіта і педагогічна наука України і Польщі 1991 – 2015 рр.", в якому систематизовано нормативні документи і матеріали, монографії, збірники наукових праць, статті та автореферати дисертацій із проблем розвитку педагогічної науки й освіти України і Польщі.

Марія ЧЕПІЛЬ,
доктор педагогічних наук, професор

ВІДОМІ ДРОГОБИЧАНИ НА ІСТОРИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ

У стінах історичного факультету 13 жовтня відбулася конференція для студентів I курсу на тему “Дрогобич – місто світової культури”. Організатори – студентське наукове товариство історичного факультету імені Юрія Дрогобича, – прагнули ознайомити усіх присутніх із багатого та загадковою культурою провінційного містечка Дрогобич.

Далека і глибока історія міста. Сивиною і забуттям вкриті одні її сторінки, славою та звитягою інші. Авторами тексту цих сторінок є звичайні люди для яких доля приготувала чимало несподіванок. Особливістю конференції було те, що учасники розповідали про дрогобичан, невідомих студентам, але відомих історії. Конференція розпочалась мандрівкою стежками Дрогобича. Студентка III курсу групи ІІІ-32 Васирина Бермес розповіла про спадщину минулих поколінь, що залишилась на вулицях нашого міста. Васирина ознайомила всіх із історією дрогобицької ратуші, солеварні, Варфоломійського костелу та церкви Св. Юрія. Завершуючи доповідь про архітектурні багатства міста, розповіла про корпус історичного факультету.

Із Дрогобичем пов'язані імена багатьох українських та світових постатей. Це спробувала довести Марія Маліш, студентка групи ІІІ-31, розповідаючи про Альфреда Шраєра, людину-легенду. Відомий скрипаль, співак і суспільно-культурний діяч єврейського походження, останній представник дрогобицького передвоєнного населення міста, що пройшов через пекло німецьких концтаборів і вижив у “марші смерті”. У 2012 р. він був нагороджений Золотою медаллю “Заслужений діяч культури Gloria Artis”. Альфред Шраєр – представник покоління, що відходить. З такими як він відійдуть у небуття справжні інтелектуали, які вільно розмовляють кількома мовами і можуть вести розмову про будь-що і будь-де, чий спогади – найцінніший дар для майбутніх поколінь.

Про важливість здоров'я та людину, яка приклала чимало зусиль, щоб врятувати життя дрогобичан розповідала студентка групи ІІІ-31 Христина Гнатишин представляючи Броніслава Козловського. Відомий дрогобицький лікар-хірург, благодійник, директор Дрогобицького державного шпиталю, яким керував упродовж 33 років. Він перший, хто придбав легковий автомобіль у Дрогобичі (другим власником авто був Раймонд Ярош). Сьогодні похований на міському кладовищі на вул. Трукавецькій (в кілька десятків метрів від свого шпиталю). Його дрогобичани пам'ятають і дякують за те,

що він на власні кошти збудував у місті лікарню на 125 місць (тепер онкодиспансер), яку, подекуди, називали Шпиталь Броніслава Козловського.

Кіномистецтво теж не залишилось поза увагою дрогобичан. Про це розповіла студентка II курсу групи ІІІ-21 Аліна Звіринська. Задовго до Мерилін Монро і Бріджіт Бардо, кінозіркою, якою захоплювалися мільйони людей у цілому світі, була дрогобичанка Елізабет Бергнер, яка народилась і довгий час жила в Дрогобичі. Саме вона представляла еталон європейської жіночої краси 20 – 30 х рр. ХХст. “Нью-Йорк Таймс” у 1935 році писала, що більш працюватої акторки важко знайти. Бергнер приходила на сцену першою і йшла останньою. У 1936 р. Елізабет отримала Оскар в категорії “Найкраща жіноча роль” за роботу у фільмі “Ніколи не залишай мене”. Вона стала першою, хто отримав приз Шілера 1963 р. за внесок у німецьку культуру. У 1973 р. фільм з її участю “Пішохід” отримав номінацію на Оскар в категорії “Найкращий іноземний фільм” і завоював приз Золотої Глобус. Померла Бергнер в Лондоні у 88-річному віці. Парк в берлінському районі Штеглиць названий її ім'ям. Сучасні опитування у Великобританії поставило Бергнер у 20 найкращих акторів своєї епохи. Вона є справжнім прикладом відданості своєму покликанню та взірцем роботи над собою. А той факт, що Бергнер народилася у Дрогобичі, має вкотре переконати, що це місто стало колись багатьох всесвітньо відомих людей.

Українського письменника, поета, публіциста, перекладача, вченого, громадського і політичного діяча Івана Франка представила Лілія Кузишин, студентка групи ІІІ-31. Характеризуючи його діячі роки, роботу у політичній сфері, громадську позицію, Лілія не забула й про особисте життя – кохання, що так вразило молодого письменника. Творчий доробок І. Франка став для кожного з нас духовною програмою і скарбом неоцінним, який не вичерпається ніколи.

Новітній час теж багатий на визначний дрогобичан. Анна Сергєєва познайомила присутніх із Василем Іванишином, доцентом Дрогобицького державного педагогічного університету, провідником Всеукраїнської організації “Тризуб” імені Степана Бандери, одним із засновників та головним редактором видавничої фірми “Відродження”. Із нагоди 70-річчя засновника “Тризубу” імені Степана Бандери Василя Іванишина, відкрили меморіальну дошку у місті Дрогобич. Ця непересічна людина поклала своє життя на вівтар боротьби за національну державність

українців, за Українську Самостійну Соборну Державу. Кожен свій крок та кожен частинку своєї душі та серця полковник присвячував справі, яку провадили його славні попередники з ОУН-УПА.

Про Мауриція Готтліба, “батька” сучасного єврейського художнього мистецтва, відомого як “єврейський Рембрандт” розповіла студентка V курсу групи ІІІ-51 Ірина Бучковська. У Дрогобичі, рідному місті, слідів цього найбільш відомого в історії Львівщини художника, чії картини висіли від Ермітажу і Варшавського Національного Музею до Нью-Йоркського Гугенгайма і чийм ім'ям названа мальовнича вулиця в Старому Єрусалимі, не збереглося. Також відзначено, що Маурицій навчався разом з Іваном Франком у Дрогобицькій загальній гімназії 1867 – 1875 рр. Праці майстра вражають своєю вишуканістю та оригінальністю. Однією з таких є картина, де зображені євреї, що моляться у Дрогобицькій синагозі. Відомою на весь світ є історія кохання Мауриція до Лаури. Готтліб малював її портрети і надсилав їх у подарунок. Однак, Лаура вийшла заміж за віденського банкіра Лео Хеншеля. Дізнавшись про весілля, 23-річний Маурицій безцільно блукав цілу ніч вулицями Кракова. Наступного дня він опинився в місцевому госпіталі з високою температурою і зранку 17.07.1879 р. помер. У 1950-х роках до зали Тель-Авівського Національного Музею увійшла жінка, яка впізнала ініціали “MG”. Жінка пригадала, як бабуся Лаура розповідала про шалено закоханого художника, який малював її портрети. Незабаром, після розмови з директором музею, був виявлений сімейний архів Лаури. Виявилось, що вона ніколи не забувала свого Мауриція. Найцінніша знахідка архіву – знаменитий тепер уже портрет вічно молодого, з гордим поглядом красуні Лаури, який вона зберігала 65 років, не виставляючи його, не афішуючи навіть у власній родині. Коротке, але насичене життя майстра (всього лише 23 роки) було сповнене неймовірних злетів, незабутнього кохання і розбитих сердець. Його передчасна смерть підкреслила трагічність і романтичність фігури шукача любові та примирення.

На такій ліричній ноті і завершилась конференція про відомих дрогобичан у стінах історичного факультету, але історія продовжує нам розповідати про людей, чії долі вплинули на світовий розвиток подій.

Не забуває Дрогобич своєї історії. Як тільки сонячне проміння починає заходити за обрій, місто огортають сутінки, затихає щоденна метушня, на усіх вулицях міста оживає давня пам'ять. Прислухавшись до подиху землі, можна почути чи то тупіт полків Данила Галицького, чи то війська Богдана Хмельницького, чи впевнені кроки українських мачох стрільців. Все бачив Дрогобич на своєму шляху, все вистраждав і залишився нездоланий, як та земля, на якій стоїть. Він може десять разів згоріти дотла, але досить якогось маленького паростка – і у ньому знову теплиться життя. Лише зберігаючи історію для наступних поколінь, місто матиме щасливе майбутнє. Творцями історії уже ХХІ століття є ми з вами, і якою вона буде залежить тільки від нас.

Ірина БУЧКОВСЬКА,
студентка історичного факультету,
гр. ІІІ-51

ПОСВЯТА У СТУДЕНТИ ІСТОРИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Традиційно склалось так, що початок навчального року знаменується посвятою першокурсників у студенти. Після закінчення загальноуніверситетського заходу, першокурсники вирушили знайомитись із керівниками та структурою своїх факультетів. Для юних істориків урочиста посвята продовжилась у стінах рідного корпусу.

Із привітальним словом виступив декан історичного факультету, канд. істор. наук, проф. Леонід Тимошенко. Він не лише привітав усіх присутніх зі святом, але і детально розповів про структуру та особливості факультету. Леонід Володимирович наголосив, що історичний факультет та його кафедри мають тісні зв'язки з низкою зарубіжних вишів, практичні навички студенти набувають під час музейної, археологічної, а також педагогічної практики.

Було відзначено останні здобутки під час архітектурно-археологічних досліджень оборонної вежі XVI ст., розташованої біля костелу св. Варфоломія. Їх проводили фахівці разом із студентами історичного факультету, який сьогодні є лідером історичної освіти на теренах Галицького Підгір'я.

Студентів, тепер уже I курсу, відрекомендувала заступник декана історичного факультету Світлана Біла. Цього року структура факультету поповнилась новою спеціальністю – “Соціологія”. Прикметно, що на святі було вручено символічні емблеми першокурсникам, на яких зображений герб факультету, прізвище та група студента.

У цей святковий і водночас хвилюючий день першокурсники прийняли присягу студентів історичного факультету. Право

її урочистого виголошення було надано студентці групи ІІ-11 Тамарі Дуді.

Ведучі свята (Катерина Кремінь (гр. ФФ-13) та Руслан Берездецький (гр. ІІ-31)) ознайомили присутніх із представниками студентського самоврядування факультету, а також розповіли про насичене і змістовне студентське життя, про цікаві виховні та позааудиторні заходи, а також побажали молодому поколінню наполегливості, працьовитості, упевненості у своїх силах, прагнення до знань та підкорення нових вершин. Із музичним привітанням виступила студентка групи ІІ-32 Крістіна Тарнавська. На цьому урочистому святі було відзначено й кращих студентів. Декан факультету Леонід Тимошенко та заступник декана з виховної роботи Юрій Дмитришин вручили цінні подарунки та грамоти за активну громадську роботу та успіхи у навчанні Дмитрові Нагаю (гр. ІІ-31), Лілії Кузишин (гр. ІІ-31), Катерині Кремінь (гр. ФФ-13), Марії Вурловській (гр. ІІ-51) та Ользі Вишочан (гр. ІІ-21).

Історичний факультет вкотре поповнився розумними, молодими та креативними людьми, які готові наполегливо працювати заради зміцнення рідної держави. Адже студентські роки – найкращий час у житті людини, яка робить перші самостійні кроки, присвячені пошуку істини, прагненню досконалості, становленню особистості.

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА СТУДЕНТІВ-ІСТОРИКІВ

20 жовтня на історичному факультеті відбувся розподіл на педагогічну практику студентів IV курсу. Одночасно було проведено круглий стіл “Позитивні та негативні моменти під час проходження практики у школі”, у якому взяли участь викладачі, студенти V курсу групи ІІ-51 Ірина Бучковська та Марія Вурловська, а також учні 10 класу Дрогобицької ЗОШ № 17 (Віктор Смерик, Вікторія Глух, Настя Кравчук, Дмитро Федорчук, Христина Яцишин, Мар'ян Кведко, Тетяна Коник) та Дрогобицького педагогічного ліцею (Павло Ковалиш, Тетяна Терпак, Валерія Волошин). Керівники-методисти відзначили позитивні якості студентів-практи-

кантів та вказали на найбільш поширені недоліки допущені під час проведення уроків.

За час проходження практики у студентів накопичилось чимало позитивних емоцій. Студенти V курсу уже вдруге здобули неоціненний досвід, випробували власні сили в організації позакласної роботи, знаходили підхід до проблемних учнів, впізнавали себе. Таким досвідом та особливостями, які можуть виникати під час підготовки, вони поділились з IV курсом. Цінну інформацію дали учні, розповідаючи про найбільш поширені помилки та недоліки практикантів. Жваво обговорювались труднощі, які виникали

під час проходження практики. Найбільш поширені: відсутність карт, невміння зосередити увагу учнів на найважливіших моментах, відсутність належної практичної підготовки у вирішенні проблемних ситуацій, пов'язаних із дисципліною підлітків, адаптація методів навчання до вікових особливостей школярів та вироблення мотивації до вивчення історії.

У підсумку студентам IV курсу побажали успіху, наснаги, творчого натхнення та терпіння на найближчі 6 тижнів підготовки. Усі зрозуміли, що теоретичні знання, які здобули за час навчання в університеті, лише маленька частина над водою величезного айсберга. Педагогічна практика для студентів є неабияким досвідом, містком між теорією та її практичним застосуванням.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ “ВЕЛИКА ВІЙНА І УКРАЇНА” НА ІСТОРИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ

11 вересня у стінах історичного факультету відбувся семінар-презентація книжок про Першу світову війну. Гостями цього заходу були: Валентина Шевченко, канд. іст. н., ст. наук. співр. відділу історії України XIX – початку XX ст. (Інститут історії України НАН України); Олександр Кірієнко, канд. іст. н., наук. співр. відділу історії України XIX – початку XX ст. (Інститут історії України НАН України); Ігор Коляда, д-р істор. наук, проф. кафедри методики навчання суспільних дисциплін і гендерної освіти Інституту історичної освіти Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова, а також студенти та викладачі факультету.

Було представлено книгу “Велика війна і Україна: історичні нариси” та доповнення – книга документів. Валентина Шевченко у своєму виступі зазначила, що автори намагались охопити якнайбільше коло проблем, які виникали в життєдіяльності українського суспільства 1914 – 1918 рр., намагались зібрати різні думки, різні погляди, а Олександр Кірієнко ознайомив аудиторію зі структурою книги та дав коротку характеристику кожному з розділів. У книзі викладено результати новітніх досліджень ключових питань Першої

світової війни 1914 – 1918 рр., яка відкрила нову епоху в історії людської цивілізації. Знайомлячись із ними, можна відчутти глибину збройних конфліктів, трагічність долі народів, утягнутих у них, незворотні зрушення в психології людей. Масштабність соціальних потрясінь простежується у зруйнуванні звичного способу життя, деструктивних процесах у господарстві, погіршенні матеріального становища населення, голод та поневіряннях мільйонів людей. Водночас картину доповнюють факти кардинальних змін у свідомості народу, активізації добротності, національних рухів, що в українському вимірі каталізували процес формування модерної нації, яка з об'єкта міжнародної політики перетворилася на її безпосередній суб'єкт.

Пропонований том складається з нарисів про Першу світову війну в історіографічному вимірі, “українську карту” в міжнародних відносинах, політичні сили українства в 1914 – 1918 рр. та актуалізацію “українського питання”, бойові дії на українських теренах, соціально-економічні, духовні та повсякденні проблеми тогочасного суспільства.

Друга книга – збірка документів, стала логічним продовженням, адже пояснює

усі явища воєнного та мирного буденного життя. Тут представлено погляди звичайних людей на основі мемуарів, листів, записів про їхні відчуття, сприймання, переживання. Вдалося зберегти мову оригіналу, що дозволяє поринути у той час. Особливістю цієї книги є фотографії офіцерів Колпенського полку російської армії, що воював на території Білорусії, вони відтворюють звичні для солдат будні, “життя без прикрас”. Цю колекцію вдалося віднайти у м. Умань. Також збірник містить фотографії різноманітних громадських організацій та карти, призначені для офіцерського складу, видані 1940 – 1941 рр.

Для молодого покоління метою є виграти інформаційну війну у східного сусіда завдяки більш ґрунтовному, об'єктивному дослідженню цієї проблеми, що й стало метою створення книг “Велика війна і Україна” розрахованих на науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією України.

Студенти факультету виявили неабияку зацікавленість до розповідей представників авторського колективу. Декан факультету Леонід Тимошенко подякував авторам за їх візит до нашого університету, за цікаву та змістовну зустріч.

Матеріали підготувала: Ірина БУЧКОВСЬКА, студентка історичного факультету, гр. ІІ-51

НАВЧАЛЬНО-ПОЛЬОВА ПРАКТИКА СТУДЕНТІВ-ГЕОГРАФІВ БІОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Сферою наукової діяльності, в якій студенти можуть реалізувати набуті знання, наукові навички та вміння, спробувати себе в окремих ситуаціях, що співвідносяться з реальною професійною діяльністю, є навчальна практика. Вона спрямована на формування дослідницьких компетенцій, володіння методикою польового дослідження, навичками проведення географічних екскурсій та набуття вміння організувати роботу щодо вивчення природно-територіальних комплексів, охорони природи. Основна форма проведення фізико-географічної практики – експедиційні дослідження.

Навчальну практику ми проходили поетапно. Перший етап практики – початковий – стартував на базі "Гарт" Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки (Шацький національний парк, смт. Шацьк, Волинської обл.). На другому етапі ми здійснювали науково-дослідні роботи на природних й антропогенних територіальних системах Дрогобицької урбоагломерації й наукових лабораторіях біологічного факультету ДДПУ імені Івана Франка. Польові навчання III та IV етапів практики проведені на території національного природного парку "Сколівські Бескиди" (далі НПП), а саме у Підбузьській спеціалізованій школі-інтернат "Мала академія мистецтв" (с. Підбуж, Львівська обл.) та на базі "Карпати" (с. Дубина, Сколівський район).

Маршрут навчально-польової практики дав змогу студентам ознайомитись із зонально-провінційною структурною організацією географічного середовища Львівщини і Волині та окремих її геомор-

фологічних елементів, а також дослідити хорологію рослин. Вивчення структури природних комплексів та біорізноманіття ми здійснювали під час навчально-польових досліджень, які проводили на еколого-пізнавальних стежинах "Світязянка" (Шацький НПП), "Долиною річки Кам'янка" та "Лопата" (НПП "Сколівські Бескиди"). Ознайомилися із метеорологічними приладами та особливостями виміру метеоелементів у Волинському обласному центрі з гідрометеорології, із законотвірними організаціями Шацької міжвідомчої науково-дослідної екологічної лабораторії та з приладами, за допомогою яких досліджують сонячну активність (антенне поле, радіотелескоп УРАН-3). Відвідали теракони Червонограда і Стебницьке хвостосховище, які дали змогу проаналізувати регіональні екологічні проблеми.

Перебуваючи у Сколівських Бескидах, ми відвідали геологічну пам'ятку природи "Кам'янецький водоспад" на річці Кам'янка. Місце приваблює тим, що на порів-

няно невеликій території знаходиться декілька цікавих об'єктів. Це сама річка Кам'янка, водоспад "Кам'янка", що утворився в скальному проломи та озеро Журавлине. Ми продегустивали воду джерел "Нафтуся", "Янкова Криниця" та "Живу воду". Незабутньою є мандрівка на вершині гір Парашка (1268 м) та Магура (969 м). На вершину Парашки веде дуже крутий підйом, який спочатку проходить через ліс, а далі – відкритим незатіненим полем. Захоплюючими є краєвиди

гірських хребтів Карпат, які ми відчули під час споглядання з вершини гори. Там помітили камінь із написом: "1015 року загинула і похована дочка древлянського князя Святослава Парасковія". І цю гору названо "Гора Параска".

Під час практики ми ознайомилися із історико-краєзнавчим потенціалом Волині та Львівщини. Цьому сприяли екскурсії до Шацького лісотехнічного коледжу та відвідання "Музею фауни", музею етнографії та народного промыслу НПП "Сколівські Бескиди", музею історії Тустань.

Активним також було і наше дозвілля: відпочинок, фотосесія, КВК. Незабутніми залишилися враження від посиденок біля вагри, веселі й цікаві пригоди, які довелися пережити на навчально-польовій практиці.

Н.О. СТЕЦУЛА,
кандидат біологічних наук;
студенти групи ГБ-24

СТОРИНКАМИ ПОЛЬОВОЇ ПРАКТИКИ

Для студентів біологічного факультету другий місяць літа завжди є особливим. Кожного року відбувається проходження навчально-польової практики під пильним наглядом керівників В.І. Стахіва, Р.Д. Стецька та Г.В. Кречківської. І цього літа вона відбулась у три етапи.

Першою частиною практики було перебування в Дрогобичі та вихід на маршрути з метою вивчення флори та фауни міста та його околиць. Студенти відвідали Дрогобицький краєзнавчий музей, де їх ознайомили з історією, географією, топографією та ще багатьма цікавими фактами про Дрогобиччину. Також біологи під час маршрутів переконалися, що флора і фауна місцевості, як для урбанізованої зони, є в задовільному стані. Не залишився поза увагою студентів Меденицький зоопарк. Тут наочно біологи змогли побачити те,

що вони вивчили з курсу зоології хребетних.

Другою частиною практики був виїзд до с. Довге-Гірське, останнього населеного пункту Дрогобицького р-ну. Розмістившись у школі, студенти на тиждень поринули у вивчення природи. За час перебування в селищі були здійснені такі маршрути: хутір "Ровні", водоспад "Лазний", штучно створена дамба за часів СРСР, г. Плішка та схил "Небесної сотні". У вільний від навчання час біологи змогли організувати своє дозвілля, провели невелику спартакіаду, в якій перемогла дружба і спортивний дух.

Останньою та заключною частиною практики для I та II курсів був виїзд до урочища Помірки (м. Трускавець). Тут студенти відвідали Завод мінеральних вод "НАФТУСЯ", де їх ознайомили з видо-

буванням та упакуванням мінеральної води. Також мали змогу відвідати Доброгостівське озеро, під час маршруту зібрати необхідні матеріали для гербаріїв. Під час перебування на урочищі Помірки біологи змогли завершити збирання різноманітних колекцій безхребетних та вивчення різноманітності хребетних: як водно-кровоносних, так і теплокровних. Дозвілля провели з користю, провівши фітотаксону, під час якої проявили свої знання місцевої флори.

З року в рік студенти біологічного факультету проходять виїзні навчально-польові практики, які закріплюють матеріал вивченого під час навчання. І з початком нового навчального року з нетерпінням чекають літа, щоб знову відправитись у виїзні маршрути.

Олександра БЕКЕТОВА,
Божена БЕРЕЖАНСЬКА,
студ. біологічного ф-ту, гр. БХ-31

МАНДРІВКА КУРОРТАМИ КАРПАТ

8 жовтня з нагоди 75-річчя університету, а також з метою популяризації туризму на факультеті фізичного виховання викладачами та студентами була організована екскурсійна поїздка до найвідоміших курортів Українських Карпат – мікрокліматичного курорту Яремче та гірськолижного курорту Буковель.

Мандрівка проходила одним із найпопулярніших туристичних маршрутів, якими щороку проїжджають тисячі туристів. Зокрема сюди організовують екскурсії з Трускавця, Моршина, інших курортів Львівщини та Івано-Франківщини.

Студенти мали змогу оцінити туристично-рекреаційний потенціал Карпат, прогулюючись до водоспаду "Гук" у заповідному "Женець"; піднявшись на г. Буковель, з якої відкриваються краєвиди на найвищу вершину України г. Говерлу та мальовничі вершини Горган; побувавши на водоспаді "Пробій" на р. Прут у м. Яремче.

Д.Д. Пецькович,
викладач кафедри спортивних дисциплін та
методики їх викладання

ВИЌНА ПОЛЬОВА ПРАКТИКА ЕКОЛОГІВ

Польова практика для студента – це можливість закріпити здобуті знання і вивчити багато чого нового, але насправді це хороша нагода відпочити від “важких” студентських навчальних буднів і поринути із задущливого та тісного міста у безкраї простори природи, на живих прикладах освоїти те, чого неможливо дізнатися із простого аркуша паперу, інколи з незрозумілими словами. Польова практика – це час, коли студенти самі виявляють бажання чогось навчитися та отримують задоволення від вивченого й дослідженого. Саме таку можливість має вже не одне покоління студентів напрямку підготовки “Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування”.

Перший етап практики проходив в одному з наймальовничіших місць України – Шацькому національному природному парку. Студенти мали можливість проживати на території затишної бази “Гарт” Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки, яка розташована на березі озера Світязь.

Кожний день практики був сповнений різними подорожами, зокрема на озеро Пісочне та Світязь, де здобули знання про гідрологічні особливості території Полісся. Відвідали екологічні стежки “Лісова пісня” та “Світязьанка” та познайомилися з різноманіттям унікальної флори та фауни території ШНПІ.

Жодної хвилини студенти не провели намарно, встигли влаштувати КВК, змагання з волейболу та футболу.

Другий етап практики проходив в межах Дрогобицько-Бориславської урбоагломерації та смт. Підбуж.

Зацікавленість студентів викликали явища техногенного карсту та хвостосховища калійного виробництва на околицях Стебника. Також студенти під час проходження практики мали можливість спостерігати наслідки промислового впливу нафтовидобутку, озокеритовидобутку на довкілля в м. Борислав; ознайомитись з історією видобутку нафти та озокериту під час відвідин музею нафтовидобутку. Відвідали рекреаційні комплекси м. Трускавець та

смт. Східниця, де вивчили способи організації та дотримання санітарно-гігієнічних норм під час облаштування джерел мінеральних вод. Також побували і вивчили структуру та особливості державного історико-культурного заповідника “Тусань”, що належить до Національного природного парку “Сколівські Бескиди”.

Завершальний етап польової практики проходив в межах смт. Підбуж. Проживали на базі місцевої школи-інтернату “Мала академія мистецтв”, в якій працівники тепло прийняли і забезпечили всім необхідним.

На території проходження практики студенти мали можливість докладніше дослідити гірські лісові та водні ландшафти, вивчити екологічні особливості регіону. Для цього студентам доводилось не тільки мандрувати околицями селища, але й піднятися на найвищу точку смт. Підбуж гору Магуру, де ознайомилися з фауною та флорою гірської луки, оцінили красу Прикарпаття з висоти пташиного лету.

Також студенти досліджували гідрологічні об’єкти території – річку Бистриця та каскад водоспадів. Характеризували органолептичні показники води, швидкість течії, ерозійні процеси. Крім навчальної діяльності погодні умови сприяли й відпочинку. Студенти із задоволенням купалися в гірській річці та засмагали.

За час практики побували у типовому ялицевому лісі, відвідали постійний кільцевий лісорозсадник Підбузького лісового господарства.

Навчальна виїзна практика була цікавою, різноманітною та незабутньою. Цей період навчання запам’ятався студентам яскравими подіями, новими знаннями та безліччю емоцій.

керівники практики: викладачі

Ірина БРИНДЗЯ,

Людмила СЛОБДЯН;

Аліна РОМАНЧАК,

студентка біологічного факультету групи Е-32

РОЗШИРЕННЯ ГОРИЗОНТІВ ОСВІТНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

15 жовтня у Києві в Комітеті Верховної ради України з питань науки і освіти відбулася зустріч Голови Комітету Л. Гриневич з представниками ініціативної групи зі створення Української асоціації дослідників освіти проф. С. Щудло (ДДПУ ім. І. Франка), проф. О. Заболотної (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини) і д-р педаг. наук О. Ковальчук (Луцький національний технічний університет).

Учасники зустрічі ознайомились із кроками зі створення Української асоціації дослідників освіти як підструктури Європейської асоціації дослідників освіти, президент якої Тео Вабельс у вересні цього року підтвердив готовність прийняти український осередок із центром у нашому університеті ім. І. Франка у члені Європейської асоціації і надав статус “асоціо-

ваного члена на чотирирічний період.

Предметом обговорення була стратегія формування Асоціації національного рівня, яка була б, перш за все, орієнтованою на прикладні дослідження в освітній галузі і наближення українських наукових розробок до міжнародних стандартів.

Українська асоціація дослідників освіти (Ukrainian Educational Research Association) – добровільне наукове об’єднання дослідників у галузі освіти, засноване з метою підвищення компетентності дослідників та якості освітніх досліджень.

Своїми завданнями організація бачить: налагодження міждисциплінарної наукової співпраці у галузі освіти; залучення експертів та випускників міжнародних програм для проведення тренінгів із підготовки та проведення більш якісних досліджень у галузі освіти; інтеграція наукових осередків дослідників у галузі освіти для подачі на грантові проекти; проведення конференцій та видання рецензованого журналу; сприяння збільшенню кількості наукових публікацій у закордонних рецензованих журналах із питань освіти.

Для налагодження партнерських зв’язків попередньо було проведено зустрічі з представниками міжнародних організацій, які реалізують в Україні дослідницькі програми у сфері освіти та науки, зокрема Британської ради, Американської ради, офісу “Erasmus+” в Україні, Фонду “Відродження”, програм “Фулбрайт”, “IREX”, “GoGlobal”, скотактували з представниками регіональних аналітичних освітніх центрів тощо.

ВЕСЕЛКОВИЙ СВІТ ДИТИНСТВА

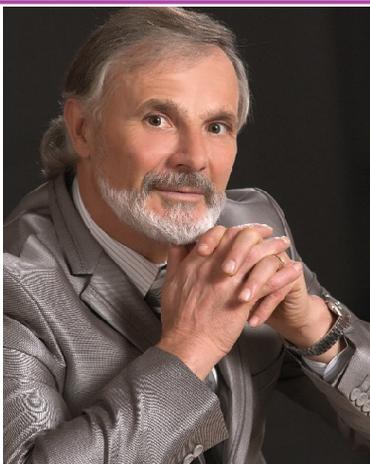
30 вересня з нагоди Всеукраїнського дня дошкілля проведено святкову академію “Веселковий світ дитинства”, ініціатором та організатором якої була кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти. У її проведенні взяли участь викладачі, студенти спеціальності “Дошкільна освіта”, педагогічні колективи ДНЗ № 11 “Світлячок”, ДНЗ № 24 “Смерічка”, ДНЗ № 15 “Калинонька” та Благодійного греко-католицького дитячого садка “Ангелятко”. Програмою святкування передбачено виступи студентів та дітей старших дошкільників ДНЗ № 11, круглого столу з обговорення актуальних проблем сучасного дошкілля.

Учасники свята могли взяти участь у проведенні майстер-класів: “Квілінг – цікаво, корисно, доступно” (Л.Г. Коваленко, вихователь-методист ДНЗ № 11 “Світлячок”), “Іграшка “лялька-мотанка” як вид народної ужиткової творчості” (Л.Є. Філіпова, вихователь ДНЗ № 11 “Світлячок”), “Нетрадиційні техніки малювання” (М.В. Мацеллох, вихователь Благодійного греко-католицького дитячого садка “Ангелятко”), “Ознайомлення з українським живописом” (М.О. Супрун, вихователь ДНЗ № 24 “Смерічка”), “Конструювання з паперу: техніка оригамі” (С.С. Зубрицька, вихователь ДНЗ № 24 “Смерічка”), “Лялька-мотанка як народна іграшка” (Н.Ф. Кирчей, вихователь ДНЗ № 15 “Лелеченька”).

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРІВ!**ЖИТИ ДЛЯ МАЙБУТНЬОГО**

Людина “є не що інше, як сукупність своїх вчинків, не що інше, як власне життя” (Ж.П. Сартр). Вона відповідальна не лише за свою індивідуальність, але й за всіх людей. Яскравим прикладом виконання такої місії відповідальності є **Мирослав Васильович Савчин**, відомий науковець, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології. Це високодуховна, зріла, творча особистість, яка справді відповідає за себе, за свої вчинки. Відповідальність дійсно можна назвати смисловим центром психологічного простору, який він створює, будуючи свій життєвий світ.

Мирослав Васильович вміє виплекати свій задум і втілити його в життя шляхом великої зосередженості й напруження всіх фізичних і душевних сил. Це людина з почуттям високого обов'язку перед собою, іншими, перед теперішнім і майбутнім. Це цілісна і принципова особистість, яка не поступається своїми переконаннями під тиском життєвих обставин. Це людина, яка завжди залишається собою в іншому, не пристосовуючись, не роблячи з когось засобу для досягнення своєї мети. Мирослав Васильович сприймає людей такими, якими вони є, любить їх з усіма позитивними якостями та недоліками. Він відчуває приємність, коли віддає свій час на благо іншим, колегам, аспірантам, студентам, відчуває задоволення, коли дізнається про їх успіх,

успіх колективу, яким керує.

Мирослав Васильович – автор більш 200 наукових праць, провідною проблемою яких є відповідальність та відповідальна поведінка, духовність та духовний потенціал людини, особистісно-професійний розвиток, єдність особистості та життєдіяльності.

Мирослав Васильович є керівником наукової школи, з якої вийшла низка кандидатів наук. Він особистим прикладом, порадами заохочує до наукового зростання й інших, вміє навчати і навіть критикувати, не принижуючи особистість, а навпаки, вселяючи віру в себе. Це людина, яка може однією фразою, поглядом переконати, що ти це можеш і повинен зробити. Мирослав Васильович підтримує ініціативу та починання кожного викладача, сприяє їхній науковій діяльності, створює простір для професійного та особистісного росту.

Мирослав Васильович – людина широких поглядів, яка завжди прагне якомога ширшого пізнання усіх сторін нашого життя і продовжує постійно розвиватись у всьому. Він шукає шлях, як жити не тільки для самого себе, а й для інших. Це особистість, котра сповнена працею і турботою про інших. Саме ці чинники є джерелом його внутрішньої рівноваги, внутрішнього задоволення, власного самотворення, самоздійснення, самодостатності.

ЛИШ У ПРАЦІ ВАРТО І ДЛЯ ПРАЦІ ЖИТЬ...

Вже майже тридцять років у стінах нашого університету невтомно трудиться доктор біологічних наук, професор, академік Української академії наук національного прогресу, завідувач кафедри біології та хімії **Микола Іванович Кузьмак**. За високопрофесійну, плідну працю Микола Іванович був відзначений багатьма нагородами: “За долблесну працю”, “Ветеран праці”, “Відмінник освіти України”, “За наукові досягнення” та інші.

До його мудрого, вираженого слова сьогодні дослухаються у науковому та освітньому середовищі. Студенти та викладачі біологічного факультету поважають професора за вимогливість, принциповість, наполегливість у досягненні мети, шанують за порядність та життєву мудрість.

Микола Іванович Кузьмак народився 20.07.1929 р. у селі Явора Турківського району Дрогобицької (тепер Львівської) області у селянській родині. Після завершення навчання у турківській школі, вступив до Бориславського медичного училища, яке у 1948 році успішно закінчив, після чого працював фельдшером у с. Грушів Меденицького району. У 1949 – 1953 р.р. навчався у Львівському державному інституті фізичної культури. Працював

викладачем-тренером Бориславського медичного училища, старшим викладачем із фізичного виховання в Кременецькому педагогічному інституті Тернопільської області, а згодом – викладачем анатомії, фізіології та фізичного виховання в Нестерівському медичному училищі Львівської області. Роботу успішно поєднував із навчанням на біологічному факультеті Львівського державного педагогічного університету імені Івана Франка, який закінчив у 1964 р. З 1966 – 1968 р.р. працював асистентом кафедри біохімії Цілиноградського медичного інституту Казахської РСР, де успішно захистив кандидатську дисертацію у 1967 році. 1968 – 1986 р.р. – викладач, старший викладач, доцент та завідувач кафедри загальнонаукових дисциплін Львівського політехнічного інституту.

З 1986 – 1992 року М.І. Кузьмак – доцент кафедри педагогіки; 1992 – 1998 р.р. – завідувач кафедри основ медичних знань, а згодом кафедр: вікової фізіології та шкільної гігієни; біології, валеології та фізичної реабілітації Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Мирославу Васильовичу не чуже людське: підтримати у години смутку, привітати з урочистою датою, особливою подією, зі святом. Це далеко не повний перелік морально важливих справ, які засвідчують, що він цікавиться життям колективу кафедри, спілкується з ним на високолюдяній, гуманній основі, живе його турботами, проблемами і радощами, посправжньому чуйний до людських проблем. Адже розділене горе – це півгоря, а розділена радість – це дві радості.

Мужність і мудрість, радість і журба, самовіддана праця та жертвність – саме такими нитками встелений життєвий шлях Мирослава Васильовича. Незважаючи на складні перипетії життя, він не тільки проявляє мужність буття, стійко витримує випробування, а й зростає, розвивається, самовдосконалюється, якісно виконує свої професійні обов'язки та завдання, допомагає іншим, реалізує вищі цінності та смисли буття.

Успіх, задоволення, визнання, щастя не приходять самі, вони залежать від нас. Цю істину добре засвоїв Мирослав Васильович, людина з високим духовним потенціалом, основним сенсом життя якого є вдосконалення себе та світу.

Тож дозвольте, шановний Мирославе Васильовичу, у день вашого народження скласти Вам слова шани та вдячності.

*Ювілей цей – не привід для печалі,
65 – це мудрість золота.*

*Хай до ста, а може ще і далі йдуть,
не зупиняючись, літа.*

*Хай дорогу не встеляють хмари,
а в душі нехай цвіте весна.*

*Ми для Вас сьогодні, ювіляре,
просимо в Бога здоров'я, щастя,
радості і добра.*

Л.П. ВАСИЛЕНКО,
кандидат психологічних наук, доцент
кафедри психології

У 1994 р. блискуче захистив докторську дисертацію на тему “Механізми взаємозв'язків між функцією щитовидної залози і глюкопротеїдами крові та інших тканин”. Після отримання вченого звання професора, обіймав посаду завідувача кафедри валеології і охорони здоров'я дітей, а після відкриття біологічного факультету очолив кафедру біології та хімії, де працює до сьогодні.

Творчий доробок професора становить 80 наукових публікацій, з них – 2 монографії та 1 навчальний посібник із фізіології людини та тварин із грифом МОН України.

На досягнутих успіхах професор не зупиняється, а своїми знаннями та захопленнями і сьогодні охоче ділиться з молодими вченими, студентами, магістрами, читає лекції в Університеті III віку. Крім науково-педагогічної роботи, Микола Іванович особливу увагу приділяє вихованню підростаючого покоління, пропагуванню здорового способу життя. Улюбленими заняттями для нього залишаються гра в настільний теніс та шахи, які допомагають зберігати гарний фізичний та психічний стан.

Колектив біологічного факультету бажає шанованому професору Миколі Івановичу Кузьмаку міцного здоров'я на довгі роки, творчої наснаги та втілення всього задуманого.

Колектив біологічного факультету

ЩИРО ВІТАЄМО!

*Вже Панна Осінь намистинки всі
роздала*

І перевтілила їх всіх у низку гарних дат.

*І барви кольорів своєї
порозливала,*

*І вишикувала їх в осінній свій
парад.*

*У цю врочистість дві
п'ятірочки влилися:
святкує Любов Йосипівна
свій черговий ювілей.*

*Ужинки добрих справ
переплелися*

*й про все це хочемо згадати
у святковий ювілярки день.*

Колектив кафедри педагогіки та методики початкової освіти щиро вітає свою колегу **Любов Йосипівну Скалич** із ювілеєм.

Любов Йосипівна народилася у нашому славному місті Дрогобич. Вищу освіту здобувала на факультеті підготовки учителів початкових класів за спеціальністю „Педагогіка та методика початкового навчання” нашого університету. Своє знання практично застосовувала у Суховільській СШ Городоцького району Львівської обл. як учитель початкових класів. Потім – пра-

цювала лаборантом, викладачем кафедри педагогіки та методики початкового навчання. Роботу вміло поєднувала із навчанням в аспірантурі на кафедрі соціальної психології Київського національного університету ім. Т.Шевченка. У 2007 р. успішно захистила дисертацію в Інституті психології ім. Г.Костюка АПН України і отримала науковий ступінь кандидата психологічних наук.

За час праці на факультеті Любов Йосипівна проявила себе як добросовісний працівник: багато років відповідала за наукову роботу кафедри, була співорганізатором науково-практичних конференцій, сумлінно виконує обов'язки керівника педагогічної практики. Сферою її наукових зацікавлень є формування творчих здібностей учнів початкових класів, робота з обдарованими дітьми.

Любов Йосипівна є гордістю нашої кафедри, адже разом із чоловіком Степаном в національно-патріотичному дусі вони виховали свого сина Назарія. Як справжній патріот своєї Землі зараз він виконує свій святий громадянський обов'язок, перебуваючи на передовій в зоні АТО. Саме завдяки таким воїнам-сином ми можемо жити, працювати, творити, дерзати.

У День Святої Небесної Покровительки та Дня захисника Вітчизни ми щиро вітаємо Любов Йосипівну, міцно обнімаємо її сина і щиро дякуємо йому за мирне небо над головою. Нехай Небесна Опікунка захищає Вашу родину і посилає Вам довгі та щасливі роки життя.

*А намистинки Осінь вже роздала,
Бо в день Покрови землю покрив сніг.*

*І з ювілеєм Любов Йосипівну щиро
привітала,*

*І синові її вклонилася до ніг.
Бо Ненька-Україна тишиться синами,
що з честю й гордістю кордони
береже.*

*Хай біль і смуток відійдуть з літами,
ми віримо усі: Україна наша зацвіте!*

Колектив кафедри педагогіки та методики початкової освіти

ПОЕЗІЯ – ЦЕ ЗАВЖЕ НЕПОВТОРНІСТЬ...

Ліна Костенко

Відома істина: коли гримлять гармати – музи мовчать. Ми, дяка Богові, можемо насолоджуватися красою вранішнього сонця, співом пташок, гомоном лісу.

Просвітянська середа 17 червня іще раз показала, що поезія має здатність будити, вести, запалювати, загартовувати. Того дня у міській бібліотеці ім. В. Чорновола відбулося не просто свято поезії, це був своєрідний пеан науці, поезії, красі. Відомий широкому загалу не лише як науковець, але як і поет, професор нашої alma mater Михайло Шалата представляв упорядковане зібрання творів першого українського будителя Галичини Маркіяна Шашкевича й томик “Вибране”. Ведучою дійства була як завжди неповторна у своєму амплуа Марія Стецик, доцент кафедри української мови, яка коротко ознайомила присутніх із творчим доробком професора. Поблагословив дійство о. Ігор Цмоканич, який відзначив неабиякий талант професора Михайла Шалати, що збагатив українську літературу прекрасними і цікавими творами. Марія Стецик процитувала слова Д. Павличка, який відзначив, що: “Повне зібрання творів Шашкевича треба визнати книжкою року. Це пам'ятник української мови”.

Далі слово взяв доц. С. Пшеничний –

колега й духовний побратим професора, який відзначив, що Михайло Шалата – науковець і поет в одній особі. Пан Євген навіть слова з оповідання М. Коцюбинського “Пам'ять душі”: “Щасливий той, хто бере мало, а дає багато...”. І цим словам уповні відповідає професор Михайло Шалата, який не лише тонко відчуває силу слова, але й, будучи “contra spem spero”, не завжди усіма й в усьому зрозумілий, постійно видає “на гора” перлини, воістину гідні подиву. Невипадково Інститут літератури ім. Т. Шевченка у Києві поставив прізвище професора М. Шалати на першому місці у списку редколегії із видання 100-томного зібрання творів Івана Франка.

Вечір презентації був прикрашений іще музичними вітаннями. Прекрасний голос юної Христини Крашевської з музичного училища ім. В. Барвінського просто зача-

рував. Дівчина виконала пісні “Маєвничка” сл. Л. Лепкого і Екім'яна “Спасибі вам, мамо”.

Слово було надане винуватцю торжества – професорові Михайлу Шалаті, який не лише окреслив свою творчу лабораторію, а й відзначив, що літературна праця – це, насамперед, самозречення, самопожертва, бо прекрасне, немовби алмаз, що його потрібно шліфувати. Далі були вітання від численних шанувальників творчого доробку професора: академіка Людмили Краснової, професора Івани Уздиган, внука письменника Т. Бордуляка – Тимофія та ін.

Насамкінець автор прочитав вибране із своїх збірок.

Розходилися усі щасливі. І як влучно висловилися неповторна виконавиця пісень Лілія Кобільник, що “хочеться чуда і трішки вина”.

Справді, поезія професора Михайла Шалати є, за словами Івана Франка, “покріпляючим вином”, бо зараз, як ніколи, треба мислити й творити, бо поезія, друковане слово – також зброя.

**Михайло ЗУБРИЦЬКИЙ,
провідний спеціаліст лабораторії
франкознавства**

КРУГЛИЙ СТІЛ

8 жовтня студенти-практиканти V курсу денної форми навчання факультету початкової та мистецької освіти провели відкриті уроки у Мединській ЗОШ І-ІІІ ступенів.

Ініціатором організації круглого столу на базі Мединської ЗОШ І-ІІІ ступенів був

професор, доктор педагогічних наук, завідувач кафедри математики та методики викладання математики початкового навчання Володимир Ковальчук.

Студентка V курсу Марія Гриньців на належному науково-методичному рівні провела урок математики у 1-В класі і позаурочний захід на тему “Свято першого десятка”. Марія Романівна активно мотивувала студентів до навчання, використала багато наочності, роздаткового матеріалу, сучасні педагогічні технології навчання.

На уроках були присутні директор школи Л.С. Лешко, завуч початкових класів О.І. Здільська, вчитель-класовод

М.М. Возняк, студенти-практиканти V курсу факультету початкової та мистецької освіти та викладачі кафедри математики та методики викладання математики початкового навчання. В обговоренні взяли участь дирекція та вчителі школи, викладачі-методисти кафедри математики та методики викладання математики початкового навчання.

У результаті обговорення актуальних проблем методики викладання освітньої галузі “Математика” у початковій школі укладено Угоду про співпрацю між Мединською ЗОШ І-ІІІ ступенів (директор школи Л.С. Лешко) та кафедрою математики та МВМІПН (завідувач кафедри професор В.Ю. Ковальчук).

Колектив кафедри математики та методики викладання математики початкового навчання

НАШІ СПОРТИВНІ ДОСЯГНЕННЯ**ПЕРШІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ**

24 вересня в м. Трускавець (Пом'ярки, СТО "Смерічка") відбулися змагання першості університету серед збірних команд факультетів із туризму. У змаганнях взяли участь 8 команд (150 учасників). Програма змагань включала туристичну естафету, яка проводилася на трасі довжиною 800 – 1000 м із перешкодами, встановлення туристичного намету, укладки рюкзака, конкурсів "Розпалювання багаття", стінгазети

на туристичну тематику, "Туристичного обіду" та конкурсу "Туристичної пісні".

За результатами конкурсів та естафет: I місце здобула команда філологічного факультету;

II місце – команда факультету початкової та мистецької освіти;

III місце – команда інституту музичного мистецтва та команда історичного факультету.

"УНІВЕРСІАДА ЛЬВІВЩИНИ – 2015"

7 жовтня у м. Львів відбулися змагання "Універсіада Львівщини – 2015" з легкоатлетичного кросу. Студент III курсу Михайло Шостака (на фото) в бігу на дистанції 1000 м, зайняв I місце. Вітаємо М. Шостака та його тренерів: ст. викладів Р.Л. Федорищак, В.О. Редчица та зав. кафедри спортивних дисциплін та методики їх викладання Г.Д. Кондрацьку.

I ЧЕМПІОНАТ СВІТУ З ХОРТИНГУ ТА НАШІ ПЕРЕМОЖЦІ

25 – 27 вересня в польському м. Кендзежен-Козле Опольське воєводство відбувся I Чемпіонат світу з хортингу, який зібрав представників 11 країн – України, Польщі, Словаччини, Узбекистану, Румунії, Угорщини, Грузії, Вірменії, Білорусі, Німеччини, Марокко.

Збірна України виборола I місце у розділах:

– "Показовий командний виступ" (Остап Саламін (гр.ФВ-11), Анатолій Гнатків (гр.ФВ-42), Андрій Яцик (гр. ЗЛ-23));

– "Показовий парний виступ" (Остап Саламін (гр.ФВ-11), Анатолій Гнатків (гр.ФВ-42)).

Вітаємо наших переможців!

На фото (зліва направо):

Андрій Яцик, Остап Саламін, Анатолій Гнатків

ПОДБАЙМО ПРО БЕЗПЕКУ

Надворі жовтень. Стовпчик термометра поволі опускається до позначки нижче нуля. Холоднішає... Хоча опалювальний сезон і розпочався, та ще не всі приміщення обігриваються так, як належить. За таких обставин, рятуючись від холоду, ми вмикаємо в електророзетки нагрівальні побутові прилади, тим самим перевантажуючи електромережу. А в такій ситуації до біди один крок.

Радимо працівникам та студентам не забувати елементарних правил безпечної поведінки як за проведення навчально-виховного процесу, так і в побуті. З інформації Міністерства освіти і науки дізнаємося, що у підпорядкованих йому закладах щорічно виникають нещасні випадки з учасниками навчально-виховного процесу, нерідко з летальними наслідками.

Цього року Тиждень безпеки дорожнього руху пройде 9 – 15 листопада за підтримки Кабінету Міністрів України, з участю профільних міністерств та відомств, Всесвітньої організації охорони здоров'я та інших міжнародних і вітчизняних організацій. Усі заходи матимуть на меті привертання уваги до проблем травматизму та смертності на дорогах і по-

ліпшення дорожньої безпеки. Тому всім нам слід бути обережними та суворо дотримуватися правил дорожнього руху. Все сказане особливо стосується мешканців гуртожитків. Адже ці споруди розташовані у місцях обабіч доріг з інтенсивним рухом автомобілів. Тому, перш ніж переходити проїжджу частину, навіть на пішохідному переході, слід упевнитися, що водій автомобіля побачить вас і зупиняється. На жаль, зустрічаються поодинокі випадки травмування людей саме на пішохідних переходах. Так кілька років тому на пішохідному переході на вул. Самбірська була травмована студентка факультету початкової освіти.

Особливо обережними слід бути на залізничних платформах, ніколи не переходити колію перед потягом, що рухається. Адже залізниця – це зона підвищеної небезпеки.

Значну небезпеку становить недотримання правил пожежної безпеки, особливо мешканцями гуртожитків. Саме ці заклади – це об'єкти з масовим перебуванням людей і виникнення будь-якої надзвичайної ситуації може призвести до непередбачуваних трагічних наслідків. Як

свідчить статистика, з початку року на теренах нашої області виникло 3 457 пожеж, у яких загинуло 49 осіб, ще 58 – травмовано. На Дрогобицькій зафіксовано 160 пожеж, у результаті яких 4 особи загинули.

Тому слід пам'ятати, що у навчальних корпусах і гуртожитках заборонено куріння, використання електронагрівальних побутових приладів та тимчасових електромереж. Незважаючи на це, мешканці гуртожитків нехтують цими застереженнями; у такій ситуації до біди – один крок.

Значну небезпеку становлять і побутові газові прилади, встановлені на кухнях гуртожитків № 1, 3. Тому заборонено залишати їх без нагляду, саме будь-яка рідина, що міститься у посудині, під час кипіння може вилитися та погасити полум'я, що призведе до вибуху, руйнування будівлі та загибелі людей. Експлуатацію плитки слід здійснювати за умови справності вентиляційних решіток та відкритих кватирок.

Але хочеться вірити, що разом ми зробимо все можливе, щоб наші телефони не використовувалися для виклику спецслужб.

М.А. ГУБЦЬКИЙ,
начальник відділу ОП і ТБ